

سنجش تبدیل اولویت حرکت سواره به پیاده در میادین شهری

شیوا انصاری پور

دانشجوی دکتری شهرسازی دانشگاه آزاد اصفهان، (ansaripour_shiva@yahoo.com)

چکیده

از اقدامات رو به افزایش در جهت حفظ بافت های شهری تاریخی و ارزشمند، تبدیل مکان های با قابلیت حرکت سواره به سواره محدود و یا صرفا پیاده می باشد. در سالهای اخیر شاهد نمونه های متعددی از این تغییر از جمله تبدیل محور سواره خیابان سپه اصفهان به گذر پیاده و مشابه آن بوده ایم. سیاست گذاری این گونه اقدامات در بیشتر موارد با سنجش کارشناسانه با دیدگاه حمل و نقل شهری مطلوب از سوی سازمان های ذی ربط صورت می گیرد. با این حال به دلیل استراتژیک بودن بافت های تاریخی خصوصا در شهرهایی که نقش غالب تاریخی- گردشگری دارند، نیاز به تأمل بیشتر و بررسی های تخصصی تری از دید معماری، شهرسازی، علوم محیطی و رفتاری وجود دارد. لذا این پژوهش بر آن است تا حد امکان پیش بینی آینده فضایی این چنین را در صورت تبدیل آنها، به حداکثر ممکن برساند و راهکارهایی در جهت طراحی بهتر و درازمدت ارائه دهد. فرضیه پژوهش بر مبنای وجود رابطه مستقیم بین معیارهای پیاده محوری با منظر ذهنی مطلوب شهروندان و در نهایت ارتقای کیفی فضا است. نیازمندی های اطلاعاتی پروژه با استفاده از منابع مکتوب و میدانی اعم از داده های تصویری، مصاحبه، پرسشنامه و برداشت کروکی به دست آمده است و در پردازش اطلاعات به دلیل نیاز به اولویت سنجی معیارها روش ترکیبی Expert choice و AHP به کار گرفته شده است. نتایج به دست آمده پیش بینی فرضیه مبنی بر وجود و تأثیر اهمیت این رویکرد بر کیفیت استفاده از فضا را اثبات می کند و به ارائه راهکارهایی در جهت بهبود تبدیل پذیری فضا منجر می شود. همچنین پیشنهاد می گردد به دلیل اهمیت موضوع در شهرهای مشابه پژوهشی با سمت و سوی آینده نگری معماری و شهرسازی بافت های تاریخی در صورت تغییر در سامانه حمل و نقل در مقیاس شهر انجام گردد.

واژه های کلیدی: فلکه دروازه دولت اصفهان- گره ترافیکی- طراحی انسان محور- طراحی سواره محور - پیاده مداری

1- مقدمه

مهمترین عاملی که ماندگاری و مطلوبیت فضاهای شهری را تضمین می کند تصورات ذهنی آن در گذر زمان به زعم استفاده کنندگان و مخاطبین این گونه فضاها می باشد. همچنین از آنجایی که برخی از شهرها دارای کارکردهای فراملی ویژه ای همچون مقاصد گردشگری تاریخی، طبیعی و فرهنگی و اجتماعی هستند، لزوم پرداختن به آنها اهمیت فضاهای شهری را چند برابر می کند. از آن جمله شهرهای با تاریخ مصور در کالبد معماری به جا مانده از روزگاران بسیار دور هستند. اصفهان به واسطه نقش جهانی و خواهر خواندگی خود با بسیاری از شهرهای هم تراز خود و نیز به عنوان کلان شهر دوم کشور در نظام شهری با نقاط بالقوه بسیار از جمله مجموعه های شهری تأثیر گذار می باشد که نیازمند توجه ویژه از جانب مسوولان و برنامه ریزان و سیاست مداران شهری است. انتخاب فضاهایی که پتانسیل تغییرات مثبت و ویژه در ساختار یکپارچه شهری دارند یکی از اهداف نوین برنامه ریزان است که در این شهر نیز به تعداد زیاد به چشم می خورد. لذا با هدف ارتقای کیفی مکان در مقیاس کلان تا خرد می توان با سیاست گذاری درست شاهد تغییرات چشم گیری کیفی و کمی در شهر باشیم.